

til, at da vi af nationaløkonomiske Hensyn i og for sig maa ønske, at der er en almindelig Industri her i Landet, og da vi dernæst maa finde os i, at denne Industri oppebærer en Kapital, som det øvrige Samfund maa indvære, maa vi ogsaa sørge for, at den Kapitalforøgelse, som finder Sted derved — enten det nu er enkelte Personer eller Aktieselskaber, der faa den — ogsaa kan rammes, og derfor komme vi til den naturlige Kompensation ved en Formue- og Indtægtsstat.

Den ærede Minister har jo valgt en anden Vej, nemlig den at skabe en Forbindelse af Toldloven og en Brændevinsstat. Ganske vist antydede han, at denne Brændevinsstat ikke alene skal betyde en Kompensation for Toldstatter, men at den tillige skulde sørge Statens opsparede Indtægt og give en Indtægtsfremgang, som Staten kunde faa Anvendelse for til andre Spørgsmaalssløsning, som den maatte finde formaalstjenlige. Jeg ser paa denne Brændevinsstat omtrent som det ærede Medlem for Røge (Alberti), som talte i Aftes, og det vil ogsaa fremgaa af mine første Udtalelser. Jeg ser saaledes paa det, at hvilke af disse Formaal den højtærede Minister end gør gældende, er det dog for mig ikke forsvaret som Grundlag og Udgangspunkt for denne Brændevinsstat. Jeg har nu søgt at fremhæve her, at den naturlige Vej til Kompensation for vor Toldbestatning leder snarligt over til en Formue- og Indtægtsstat, som ogsaa Toldkommissionens Mindretal har foreslaaet som Kompensation. Jeg tror derfor ikke paa Brændevinsstaten som Kompensation. Jeg skal indrømme, at saa længe man er saa langt borte fra det, kan man gerne udtale sig derom, som det ærede Medlem for Hornslet (Neergaard) gjorde. Jeg tror for Resten ogsaa, at det ærede Medlem, som er kommen til at sidde her ved Siden af mig (M. Jensen), antydede noget lignende. (M. Jensen: Jeg har ikke udtalt mig derom). Ja, i alt Fald ved jeg da, at hvis det ærede Medlem ikke har sagt det i Saar, saa har han tit sagt det og vil nok ogsaa komme til at sige det igen ved mange Lejligheder. Jeg ved, at han er fuldt enig med mig i denne Tankegang. Naar man er saa langt borte fra en Afgørelse, kan man jo godt tale om, at man kan faa saa store Sættelser paa andre Ting ved Toldblettelser eller hvad det nu er, at det kan være hensigtsmæssigt at tage denne Brændevinsstat, og under saadanne Forhold kan jeg ogsaa gerne være med dertil. Men jeg tror ikke paa det, fordi jeg tror, at naar begge Parter, som skulle gøre denne Handel —

det er jo en Forretning, man her skal gøre — skulle træffe deres Afgørelse, vil nok en af Parterne blive bange derfor. Jeg tror altsaa ikke paa denne Løsning, men skal dog lade den staa hen. Jeg har ikke noget imod, at man eksperimenterer i den Retning, og den Dag, man kan komme med en Løsning, som tilfredsstiller mig, saa — Gud bevares — er jeg ogsaa med. I Grunden er det kun at give med den ene Haand og tage med den anden, naar der skal være Kompensation paa Toldbestatningen. Ja, hvis man overhovedet ikke ventede, at der kom noget ind, hvis man mente, at Brændevinsstaten kun vilde blive ringe og efterhaanden forsvinde, kunde jeg forta, at der var en Forretning at gøre derved, men det er der ingen, som venter, og den højtærede Finansminister siger det jo ganske ærligt, selv om han ogsaa mener, at den vil blive mindre, end jeg tror, den vil blive. Finansministeren siger, at Toldbestatningen vil blive ved de gode Skatteobjekter, hvad der betyder, at Folk stadig ville komme af med deres Penge, og det synes mig at være en daarlig Kompensation. Men det synes mig dog at være en endnu daarligere Kompensation, naar Ministeren nævnte en anden Anvendelse af de saaledes indvundne Penge, nemlig Dækning af saadanne Udgifter, som vi her ikke kunne enes om. Dertil kan for det første siges, at vi jo slet ikke vide, hvad vi kunne enes om. Det synes i det hele taget, at vi have svært ved at enes om noget her. Lad os først se, om vi kunne enes om noget, saa er Tidspunktet der til at se, hvor dette noget skal komme fra. Desuden viser det sig jo, at vi gennem Finanslovsbehandlingen kunne tilvejebringe et ret betydeligt finansielt Overskud efter den bestaaende Ordning og paa det bestaaende Grundlag. Endelig vil jeg med Hensyn til disse Formaal, som der tales saa smukt om, at Brændevinsstaten skal dække, og som skulle være saadanne Formaal, som ere af human Betydning for den mindre hemblede i Samfundet, sige, at jeg er ikke enig i den Betragtning, at Brændevinsstaten skulde være hensigtsmæssig dertil. Det vil med andre Ord ikke sige andet, end at der er en hel Del uheldig stillede Medborgere her i Landet, for hvilke der skulde gøres noget, og det blive vi ogsaa nok enige om. En Gang maa vi jo tage disse Spørgsmaal op og se at hjælpe disse Mennesker, der sidde fornytte og fortrykte i det. Men samtidig siger man: Men de skulle selv betale det. Saa synes det mig, at Interessen for disse Spørgsmaal omtrent svinder bort. Hvis det ikke er Meningen, at man i og